

Kõrge esindaja poolt ELi nimel tehtud avaldus Türgis toimunud viimaste arengute kohta

1) EL ja selle liikmesriigid jälgivad Türgis toimunud viimaseid arenguid suure murega.

2) Asjaolu, et taas on päevakorras parlamendile surmanuhtluse taaskehtestamise seaduseelnõu esitamine; sõnavabaduse, sh sotsiaalmeedia jätkuv piiramine koos meediaväljaannete jätkuva sulgemisega ning ajakirjanike, muu hulgas ajalehe Cumhuriyet peatoimetaja ja mitme töötaja suhtes välja antud vahistamismäärused; ning viimati toimunud riigi suuruselt teise opositsioonierakonna HDP (Rahvademokraatlik Partei) kaasesimeeste vahistamine ja erakonna mitme parlamendiliikme kinnipidamine on äärmiselt muret tekitavad arengud, mis nõrgestavad õigusriiki, inimõiguste ja põhivabaduste austamist ning seavad ohtu parlamentaarsele demokraatiale Türgis, teravdades pingeid riigi kaguosas ja üha enam polariseerides Türgi ühiskonda üldiselt.

3) EL ja selle liikmesriigid mõistavad karmilt hukka Diyarbakiris toime pandud terrorirünnaku ning väljendavad oma solidaarsust ohvrite ja nende perekondadega. EL ja selle liikmesriigid on kindlalt veendunud, et igasugune vägivald ja terrorirünnakud peavad lõppema ning tuleb kehtestada relvarahu. EL ja selle liikmesriigid toetavad Türgit võitluses terrorismiga.

Meetmed ELi ja selle liikmesriikide poolt terroriorganisatsioonina loetellu kantud PKK vastu on legitiimsed, kuid nende puhul tuleb täiel määral austada demokraatias, proportsionaalsuse ja inimõiguste austamise aluspõhimõtteid.

4) Usaldusväärse poliitilise protsessi ja tõelise poliitilise dialoogi taasalustamine on väga oluline riigi demokraatia ja piirkonna stabiilsuse seisukohast.

5) EL ja selle liikmesriigid tuletavad meelde, et Türgi parlamendi 2016. aasta mais tehtud otsus lubada võtta ära suure hulga parlamendiliikmete puutumatus on tõsine mureküsimus. Puutumatust tuleb kohaldada kõigi suhtes mittediskrimineerival alusel ning selle äravõtmise otsused peavad põhinema iga konkreetse juhtumi asjaoludel, vastavalt läbipaistvuse kriteeriumidele ja ilma ühegi poliitilise kaalutluseta.

6) EL ja selle liikmesriigid tuletavad meelde oma hukkamõistu 15. juuli riigipöördekatse suhtes ning, tunnistades Türgi vajadust võtta proportsionaalseid meetmeid, kutsuvad Türgit üles säilitama oma parlamentaarse demokraatia, sh austama inimõigusi, õigusriigi põhimõtet, põhivabadusi ja igaühe õigust õiglasele kohtumenetlusele, seda ka kooskõlas Türgi kui kandidaatriigi kohustustega. Sellega seoses jätkavad EL ja selle liikmesriigid olukorra väga tähelepanelikku jälgimist ja hindamist ning on valmis jätkama kindlaksmääratud raamistikus poliitilist dialoogi Türgiga kõigil tasanditel.

Kandidaatriigid endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik*, Montenegro*, Serbia* ja Albaania*, stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalev riik ja potentsiaalne kandidaatriik Bosnia ja Hertsegoviina ning Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad EFTA riigid Island, Liechtenstein ja Norra ühinevad käesoleva avaldusega.

*Endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, Montenegro, Serbia ja Albaania osalevad jätkuvalt stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis.